

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 8. Diuisit substantiam. Non aufert illi Deus libertatem, qui vult abire, eumque deserere, licet sit ille deplorandus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

I V. Prodigus sibi de libertate gratulatur.

(a) Sobrius dicitur.

Cōtemplor quā hīlaris quā p̄ gaudio tripudians paternā domō discesserit hic adolescens. quasi de stricto sibi blandiebatur egresso ergastulo, ac libertum gaudebat quasi prius duo inter compressus fuisset molares lapides, sibi ab humeris rursim sublatam letabatur grauilissimam, & iam se patris congratulans p̄a sententia subtraclum: sibi colloquitur, Deo gratias, iam a deliri semis liber sum molestis, (a) murmuratoris perpetui, qui numquam tacet, tōdio absolutus: si serō reuersus domum, si cum amicis epulari placeret. si vel semel exprobrare frōtem, audiebam se: em continuo conquirentem. Modō ad votum omnia, ut desidero, ut semper optaui: paterna diues sum portione nec est qui mihi congregiatur p̄dagogus; nullus qui me continet magister in portum: modō benē, mundi cardines liber permeabo, pro libitu fortunā utar hilari, famulos aliam, ad genia me omnes reuerentur humiles, nec est qui libero contradicat.

D. Hier. Epist. 46. ad Ruf. Hierem. 42. 10.

V. Inuenis egredies plangendus. D. Chr. Ho. 11. ad Iu. lipp. an. Tom. 4. Huc. 34. 17.

O te miserum, te notat Propheta Hieremias, verbis illis, quae D. Hieron. eleganter expandit: *Plangite eum qui egreditur.* Viden' adolescentem quā hīlaris quā paternis adibus excedat animatus? quā turgidus proleat superbia? quā excitatus voluptate? Plangite eum quasi mortuum: vitam namq; desertis, quid nisi mortem inueniet? adibus valedicens, ubi bonis omnibus affluēbat, quid nisi mala reperiret vniuersa? *Nomen hac discesso digna lamenis.* (quirit D. Chrysest.) *Quo fugis infelix & miser? Quo fugis a vitā & salute tua? Si a Deo fugias ad quem confugies? Si a luce fugias, quo respicies? Vnde in Epist. post hac viues?* Apustimē nos monet Propheta: *Plangit eum qui egreditur.* Huic quoque praedicat vates Hieremias quōd alijs eadem correptis infamia, quos egredi vidit sublauiis, cachinnisque multis ridiculos, ob adeptam sibi libertatem: *Ecco ego vobis praedico libertatem ad gladium, & pestem, & ad famem.*

VI. Pharaonis interitus et tribuitur. Exod. 15. 10.

Quantum conijcio spectat historiam Propheta, tristemq; euentum superbissimi regis Pharaonis. Quis illum conspiciat at la discedentem numerofo stipatum exercitu? suarum impetu passionum agitatū, spirans minarum & caedis in populum Domini, tanto armorum strepitu tumens, iam elatus, & exultans incedebat, cuncta sibi prospera, leta, victorias promittens: tum sibi adulatus, atebat, si los pro votis comprehendam, meis satisfaciam optatis, dudum captata complebo desideria: *Dixit inimicus persequar, & comprehendam diuidam spolia, implebitur anima mea.* Viden' qualis egredietur, sibi ita per plateas ante victoriā canens en-

comium iam suo iudicio sibi de triumpho blanditur. Viden' quā festinus iubet agitari curus, & equites, iam inter stupentes graditur vadas, tergo insequens Israēlitas, sibi persuadet hac vi incrementam de hoste victoriā *Plangite eum.* Epi- cedium canite: quia ad pauca nullaria, ad paucissimos gressus procedet, en subito ad flantem anstrum, curuum axes soluentur, arina diffringentur, vires enervabuntur, equites subuertentur, exercitus in profundum demergentur, ipse omnibus exutus, quibus consistebat sub sidis, & inops consilij, quid manibus apprehendat non inuenit, cui imitatur fulcro, praeter liquidas, fluidaque vadas, quibus demergatur, non erigatur occurret, nihil, militem qui manum det expiranti suscipiet adesse neminem: *Flauit spiritus tuus, & operuit eos mare, submersi sunt quasi plumbū in aquis celestibus.* Videtur non ab simili modo considerare Hieremias adolescentem huic paterna domo discedentem, iustitiam, hīlaritatem, liberum, qui mille sibi persuadent animi recreationes, ob boni patris quam optauerat absentiam: *Plangite eum qui egreditur.* Monodiam concitante, inquit, breui namque fortunis omnibus nudus, ab forpā patris sublatiā, calamitatibus mortisque pressus, ut nihil illi remaneat, quōd non ad grauiorem eius cedat damnationem. Illum & illos plangite, quos boni patri Dei nostri domo certis excedentes, liceros, freno reuerentiae tali patri iectio, excusio obedientiae iugo tripudiantes: *Ecco praedico vobis libertatem ad gladium, ad pestem, ad famem.*

Quantum libuerit gesticientes procedite: hinc vobis ego praedico, futuram istam libertatem: qua fame, peste, gladio, calamitatibus, curctisque miseris o primamū, i infelices: Nihil namque compertus est, (teste D. Ambrosio) quā quōd is qui lucem deserit, tenebris inuoluitur, qui fugit quietem, occurrat doloribus, qui forritur iuēni odit, infirmitatem inueniat, qui omne bonum repellit, omne malum festinat: *Quid restat, fratres* (quirit D. Augustinus) hunc notans discolum, paterna domo perfugam nisi ut recedens ab eius calore, sepe sciat, recedens a veritate, vanescat, recedens ab eo qui summe dicitur, & incommutabiliter est, in deterius mutatus deficiat? Ouum a Callinae remotas aulis, umbra, calore, videbis in quid euanescat. Quā formosus erat, (inquit) Primpilus angelus, dum se a Deo separat, cum creatura esset, nulli perfectione, domisque secundus, omnibus supereminens, ceteris eva iturpior, denis pauperior, omnibusque damnibus malitiā praestipior.

Quid

¶ Quid Adamo: Quid illi deerat? (quærit idem D. Aug.) D. Aug. Dico tu mihi, quid illi deerat in paradiso constituto? Suis obsequi voluit cupiditatibus, frona dare voluptatibus, & deserto Deo, quid illi occurrit nisi lames, pestis, infirmitas, infirmitas, diræ mors: *Male vagus male proficiens, recedendo à via iustitiæ, &c.* Quid sibi boni speret Cain? quærit D. Clem. Alex. à Deo profugus, nisi quod sacra signat pagina: *Egressus Cain à facie Domini, habitavit in terra Naid, contra Ead.* Interpretatio (inquit) Naid est fluctus, eadem autem delicia. A Deo namque recedens, in quo delicia, quies, pax verâ, quid nisi fluctus, iniquitatem, doloresque reperiret? Quam feliciter cuncta Lot euenerunt, dum confors Abraham, boni patris sui protegerit umbraculo, quem ut patrem reuereretur. Voluit se ab ipso sciungere & illico captivus à Barbaris abducitur, & omnis deinde eius facultas consumpta fuit igniq; tradita. Ecce, inquit D. Chrysol. ut diuisus est à iusto, *se puniat se in maiori esse libertate, & potiora se assecutum, & abundare, resp. d. factus est seruus, carni domo, carnis & socio. Quam melius erat ei cum Patriarcha viuere, & omnia ferre, ne ab eo separaretur, qui separatus, & eiecit potioribus, in tanta reperit pericula incidi, & in barbarorum venit potestatem.*

Ad perpendiculum congruit, quod Dñs Hieremie præcepit: *Poside tibi lumbare lineæ, & ponas illud super lumbos tuos. Quamdiu illo Proph. tingeatur integrum conseruabatur, at discinctum, & iuxta riuum Euphratem separatum illicò computruit: Plangite eum, qui egreditur, plangite iuuenem incompositum, qui sibi blanditur, quod solutus ac liber, per offusas noctium tenebras quaquaerfum obambulet, armis instructus, suis vacans insipientis delicijs. Plangite filiâ male suadam, quæ noctis altissimo silentio, de matris exurgit latere dormientis, ut tantò liberius inhonestos misceat cum illo sermones, qui eam in pudicitie comatur trahere naufragium. In faultum plangite peccatorem, adeo bonis sensibus alienum ut Deo vertat humeros, suis inhiant voluptatibus, qui incedit, & exultat, quod à nemine redargutus, repressus, puellæ possit ades subintrare, ubi eum & mors & animæ ruina præstolarur: alius in suis deprehenditur contractibus vsurarijs, alter mundi immerfus vanitatibus. O ter infelices, miserimi mortuum: Ecce prædico vobis libertatem, ad gladium, ad pestem, ad famem. Hæc omnia in tuam e cadent ruinam, mortemque tibi parient sempiternam:* *Eccl. 11. 9. Latere iuuenis in adolescentia tua, & in bonis tuis Hieron. Bap. de Lanuza Tom. II.*

semper sit cor, tuum. Cunctas percurte delicias (a) Desomnes species fructibus arbores, tuis laxa frana frutor voluptatibus: Hoc autem noteris, hæc in tuam dos los arbitrio stulte parari cuncta perditionem.

§. 9. In regionem longinquam. Peccatum regio est tam procul distans à Deo, ut dicat eo vsque nec manus suas, nec oculos posse pertingere.

Quò proficiscitur adolefcentior: *In regionem longinquam.* Multa comprehendit paucis his verbis Christus mysteria, eaque gratissima. Illud (Peregrè) quò profectus dicitur adolefcentior infra declarabimus, modò placet inquirere, quæ sit illa regio longinqua, adeo à patre, ab ædibus distita, hæc (explicat D. Bern.) *Serm. de status est culpæ. Hæc vnica est & sola longinqua affect. qua à Deo regio: Longè a peccatoribus salus, cauit anim.* David tantà ab eo intèr capedine distita, ut eo *Ps. 118. Dei manus non extendatur nec extendi possint, 1. eo sensu, ut eam nec facere possint, nec ad illam faciendam dare subsidium. Ambigit nemo, potentes adeo manus esse diuinas, ut ad omnia pertingant, quantocumque distita intervallo: Si est regio ascendero in caelum tu illic es, si descendero in infernum num ades, &c. si habitauero in extremis maris, quæ eronim illuc manus tua de ducet me, & tenebit me dextera tua. Sed nec ipsum tantò distidet nihil, quòd licet distantia absit infinita, ut docent philosophi, aliquid tamen operatur in illo Deus, & ex illo quidquid, quomodocumque, quotiescumque placuit facit. Nihilominus, ad peccatum, implicat quòd operetur. Hoc ex opinione D. August. signare voluit aquila illa celestis dum peccatum vocat: (nihil) *Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil.* Ioan. 1. 5.*

Regio adeo longinqua, ut ad eius distantie declarationem, verbis vsus fuerit Propheta valde peregrinis, ac hyperbolicis: *Mundi sunt oculi tui, ne videas malum & respicere ad iniquitatem non poteris. Pellucidi sunt, tæteor, & lyncei ut vno icu, de cardine mundi, ad cardinem prospiciant alterum, ad omnes ætates, omnia penetrant tēpora à primò instanti ad vltimum vsque terminum: Opera omnis carnis corâ illo, & non est quid. Eccl. 1. 9. quam absconditum ab oculis eius, à seculo, & vsq; 24. in seculum respicit, nihilominus de illis dicitur, quòd ad illam non pertingant regionem: non quòd non videant, quidquid in illa aut est, aut geritur: videt enim: cum illud & iudicaturus sit & puniurus, sed ut ostendatur quàm procul distet*

